

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 22C/47/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519200883
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Hricková
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2019:2519200883.1

Uznesenie

Okresný súd Piešťany v právnom spore žalobkyne: E. Š.A., nar. XX.XX.XXXX, T. X. I. XXX/X, R., zastúpená JUDr. Barborou Volárovou, advokátkou so sídlom Kukučínova 11, Piešťany, proti žalovanej: Z. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. D. L. XXX, R., zastúpená JUDr. Alenou Korpášovou, advokátkou so sídlom Advokátska kancelária Rázusova 11, Piešťany, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o vzájomnej žalobe o zaplatenie 5.736,78 eura a o zaplatenie 119,87 eura mesačne, takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 30.1.2013, doručenou Okresnému súdu Piešťany dňa 1.2.2013, sa domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre kat. úz. R., obec R., okres H., ako byt č. X na X. poschodí vo chode A bytového domu so súpisným č. 368 postavenom na pozemku s parc. č. XXXX, vrátane podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu súp. č. XXX a spoluvlastníckeho podielu k pozemku s parc. č. XXXX vo veľkosti 63/1005-ín. Žalobu odôvodnila tým, že obe strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností, nemajú záujem naďalej zotrvať v tomto spoluvlastníckom vzťahu, a nepodarilo sa im uzavrieť dohodu o zrušení a vyporiadaní ich podielového spoluvlastníctva k týmto nehnuteľnostiam. Zároveň žiadala priznať náhradu trov konania. Veci bola pridelená spisová značka 13C/19/2013.

2. Žalovaná vzájomnou žalobou zo dňa 31.3.2017, doručenou súdu dňa 4.4.2017, zmenenou podaním zo dňa 13.2.2019, doručeným súdu dňa 14.2.2019, zmenu ktorej pripustil súd uznesením na pojednávaní dňa 26.3.2019, sa domáhala od žalobkyne zaplatenia sumy 5.736,478 eura titulom náhrady za užívanie spoločných nehnuteľností nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu za obdobie od 1.4.2014 do 31.12.2018, a zároveň zaplatenia sumy 119,87 eura mesačne titulom náhrady za užívanie spoločných nehnuteľností nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu za obdobie od 1.1.2019 až do právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadala priznať náhradu trov konania. Vzájomná žaloba je taktiež vedená pod sp. zn. 13C/19/2013.

3. Žalovaná sa návrhom zo dňa 10.5.2019, doručeným Okresnému súdu Piešťany dňa 13.5.2019, domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd v právnej veci o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 13C/19/2013, uložil žalobkyňi povinnosť zložiť do úschovy na Okresnom súde Piešťany peňažnú sumu vo výške 11.600,91 eura do 5 dní od doručenia uznesenia. Zároveň žiadala priznať nárok na náhradu trov konania. Návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola v podateľni súdu pridelená nová spisová značka: 22C/47/2019.

4. Žalovaná návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila skutočnosťou, že vo veci vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 13C/19/2013, s prihliadnutím na veľkosť spoluvlastníckych podielov strán sporu k predmetným nehnuteľnostiam, sa strany sporu na pojednávaní dňa 26.3.2019 zhodli na hodnote vyporiadavanych nehnuteľností po rekonštrukcii v sume 60.700,- eur a na cene stavebných úprav pre zachovanie a údržbu nehnuteľností vo výške 11.326,50 eura. Žalobkyňa navrhla, aby nehnuteľnosti boli prikázané do jej výlučného vlastníctva, a keďže žalovaná je v súčasnosti podielovou spoluvlastníčkou týchto nehnuteľností vo veľkosti 7/16-in, žalobkyňa má povinnosť vyplatiť žalovanej za jej spoluvlastnícky podiel sumu 26.556,25 eura, ďalej žalovaná má povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu za nevyhnutné stavebné úpravy v sume 4.955,34 eura, pričom rozdiel medzi týmito sumami predstavuje sumu 21.600,91 eura. Po následnom po odpočítaní sumy 10.000,- eur zaplatenej z účtu P. S.Z. na účet žalobkyne predstavuje sumu 11.600,91 eura, na ktorej sume sa zhodli strany sporu na pojednávaní dňa 26.3.2019. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že má ušetrenú finančnú hotovosť vo výške 9.000,- eur a že zvyšok finančnej náhrady si požičia.

5. Žalovaná naliehavosť potreby úpravy pomerov navrhovaným neodkladným opatrením odôvodnila tým, že v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súd je povinný skúmať aj schopnosť spoluvlastníka, ktorý má nadobudnúť predmet zrušeného spoluvlastníctva do svojho výlučného vlastníctva, vyplatiť finančnú náhradu ustupujúcim spoluvlastníkom za ich spoluvlastnícke podiely, pričom poukázala na jedno rozhodnutie krajského súdu a na jedno rozhodnutie NS ČR. Žalobkyňa v predmetnom konaní nepreukázala žiadnym spôsobom, že disponuje finančnou hotovosťou 9.000,- eur a nepreukázala ani zaobstaranie zvyšku potrebnej finančnej hotovosti žiadnym spôsobom. Žalovaná mala za to, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia o povinnosti žalobkyne zložiť sumu 11.600,91 eura do súdnej úschovy, aby rozhodnutie súdu vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva strán sporu bolo aj vykonateľné pre prípad, že by nedošlo k dobrovoľnému plneniu povinnosti z právoplatného rozsudku žalobkyňou a žalovaná by musela zdĺhavou cestou exekučného konania sa domáhať vyplatenie finančnej náhrady za jej spoluvlastnícky podiel. Nakoľko žalobkyňa je starobná dôchodkyňa, v exekučnom konaní by prichádzalo do úvahy len plnenie v splátkach, po odrátaní zákonom stanovenej sumy nepodliehajúcej exekúcii.

6. Súdu je z jeho úradnej činnosti známe, že na pojednávaní dňa 26.3.2019 uskutočnenom na Okresnom súde Piešťany vo veci sp. zn. 13C/19/2013 právna zástupkyňa žalovanej navrhla súdu, aby uložil žalobkyňi povinnosť zložiť sumu 11.600,91 eura súdnej úschovy. Tento návrh nedoplnila, ani neupresnila, ani ho nepodala v písomnej forme. O návrhu z 26.3.2019 súd rozhodol uznesením č. k. 13C/19/2013-412 zo dňa 11.6.2019, ktorým návrh zamietol.

7. Z výpisu z príslušného listu vlastníctva súd zistil, že obe strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi spoločných nehnuteľností, ktoré sú predmetom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva vo veci samej vedenej pod sp. zn. 13C/19/2013.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, v znení neskorších prepisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“ v príslušnom tvare), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 343 ods. 1 CSP, zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2 písm. b) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde.

13. Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich

potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (pozn. odmietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

16. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

18. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť pred začatím konania, počas konania aj po jeho skončení vtedy, ak je potrebné neodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V civilnom sporovom konaní je neodkladné opatrenie inštitútom, ktorý, okrem iného, umožňuje poskytnúť bezodkladnú ochranu porušeným alebo ohrozeným právam a oprávneným záujmom do času, kým sa spravidla definitívne nerozhodne vo veci samej. Podľa súčasnej právnej úpravy neodkladné opatrenia nie sú nevyhnutne viazané na konanie vo veci samej, ani na dočasný a provizórny charakter poskytnutej súdnej ochrany. Pre tento inštitút je v sporovom konaní charakteristický dispozičný princíp, teda že ho súd môže nariadiť iba na návrh. Špecifikom neodkladného opatrenia je zjednodušený a zrýchlený procesný postup pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie, keďže súd o ňom rozhodne spravidla bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Požiadavka odôvodnenosti potreby neodkladnej úpravy pomerov (pozn. ktoré musia mať povahu právnych vzťahov), bezprostredne súvisí s vecnou argumentáciou a netýka sa dokazovania v konaní o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ktoré má povahu osvedčovania.

19. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to 1.) ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo 2.) ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Ich vzájomná kumulácia nie je vylúčená. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu (napr. v konaní o ochranu proti nekalej súťaži, v odporovacom konaní, v konaniach o ochranu vlastníckeho práva a pod.).

20. Žalovaná strana sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. b) CSP, nariadenie ktorého prichádza do úvahy vo všeobecnosti vtedy, ak predmetom (budúceho) sporu je huteľná vec alebo zaplatenie peňažnej sumy. Nemôže však ísť o solučnú úschovu, tzn. úschovu za účelom splnenia záväzku podľa § 568 Občianskeho zákonníka, na ktorú je zo zákona (od 1.7.2016) oprávnený výlučne notár podľa § 68a Notárskeho poriadku. Úschova na základe neodkladného opatrenia má vždy dočasný a zabezpečovací charakter, pričom sa realizuje na súde prvej inštancie, ktorý o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol. Nevyhnutným predpokladom poskytnutia efektívnej súdnej ochrany je to, že osoba, proti ktorej neodkladné opatrenie smeruje, má spornú vec u seba. Túto skutočnosť musí navrhovateľ osvedčiť popri splnení ostatných zákonných podmienok (držbu peňažných prostriedkov nie je potrebné osvedčovať).

21. Posúdenie úspešnosti osvedčenia zákonných dôvodov na nariadenie neodkladného opatrenia, t. j. osvedčenie potreby bezodkladnej úpravy pomerov, t. j. právnych vzťahov alebo obavy o ohrozenie exekúcie, dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj prípadné preukazovanie tohto osvedčenia listinnými dôkazmi, predstavuje vecné posúdenie dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, výsledkom ktorého je nariadenie neodkladného opatrenia alebo jeho zamietnutie. Negatívny záver vo vzťahu k otázke vecného posúdenia, kam patrí aj osvedčenie alebo neosvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, znemožňuje

samotný návrh odmietnuť. Musí byť teda o ňom rozhodnuté vyhovujúcim alebo zamietajúcim výkonom súdneho rozhodnutia. Pokračovaniu v konaní bránia len také vady návrhu, v dôsledku ktorých je návrh neprejednatelný. To legitimizuje postup súdu, ktorý návrh odmietne. Ide predovšetkým o vady všeobecných náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (napr. absencia čoho sa žalobca domáha). Vadou návrhu v zmysle jeho neúplnosti, nezrozumiteľnosti alebo neurčitosti nie je to, že návrhu nemožno vyhovieť z hľadiska splnenia zákonných podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia (porov. uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 10Co/159/2017-64 zo dňa 9.6.2017).

22. Podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), agenda doterajších súdnych úschov sa s účinnosťou od 1.7.2016 nahrádza notárskymi úschovami, čo je v súlade so súčasným znením ustanovenia § 568 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, dlžník môže v niektorých prípadoch plniť svoj záväzok notárovi do notárskej úschovy. Ide teda o náhradný spôsob splnenia záväzku, ktorý prichádza do úvahy v prípade, ak dlžník nemôže splniť svoj záväzok veriteľovi, pretože veriteľ je neprítomný alebo je v omeškaní alebo existujú pochybnosti, kto je veriteľom. Podľa názoru súdu, podmienkou zloženia predmetu úschovy je, okrem iných zákonných náležitostí, existencia záväzku a záujem dlžníka veriteľovi plniť touto formou. Samotná existencia záväzku žalobkyne voči žalovanej, a jeho výška, bude nepochybná až z právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej. V súčasnosti je však takýto spôsob plnenia záväzku možný iba uložením predmetu záväzku do notárskej úschovy, nakoľko v konaniach o súdnych úschovách sa pokračuje iba vtedy, ak začali pred 1.7.2016 (§ 396 ods. 3 CMP), čo nie je daný prípad, keďže žalobkyni zatiaľ nevznikla povinnosť plniť peňažný záväzok žalovanej titulom vyriadenia podielového spoluvlastníctva.

23. Samotná skutočnosť, že súd v konaní o zrušenie a vyporiadenie podielového spoluvlastníctva je povinný, v súlade s rozhodovacou činnosťou súdu, skúmať aj platobnú schopnosť toho spoluvlastníka spoločnej veci, ktorému by mala byť prikázaná celá vec do jeho výlučného vlastníctva oproti jeho povinnosti vyplatiť primeranú náhradu ostatným spoluvlastníkom za ich spoluvlastnícke podiely, sama osebe nezakladá automaticky nárok na nariadenie neodkladného opatrenia zložením peňažnej sumy do súdnej úschovy vo výške predpokladanej primeranej náhrady ešte pred vydaním rozhodnutia súdu vo veci samej, od právoplatnosti ktorého závisí vznik povinnosti zaplatiť primeranú náhradu ostatným spoluvlastníkom, ako aj jej výška.

24. Z vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že žalovaná žiadnym spôsobom neosvedčila existenciu jej nároku na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko nepreukázala ani existenciu bezodkladnej, naliehavej potreby upraviť pomery strán sporu alebo pomery iných právnych vzťahov k predmetným nehnuteľnostiam, a neosvedčila ani existenciu obavy, že bude ohrozená exekúcia jej pohľadávky, ktorá ešte len môže vzniknúť v budúcnosti, a to až právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej. Žalovaná obavu z ohrozenia exekúcie odôvodnila skôr svojím záujmom exekúciu predísť, a nie obavami, že by mala byť exekúcia ohrozená. Argumentácia žalovanej strany, že žalobkyňa je poberateľkou starobného dôchodku, pre osvedčenie obavy z ohrozenia exekúcie nepostačuje, pretože už zo samotného predmetu sporu je nepochybné, že v prípade, že by právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej vznikla žalobkyni povinnosť vyplatiť žalovanej akúkoľvek sumu titulom vyporiadenia podielového spoluvlastníctva žalovanej, tak až na základe toho istého právoplatného rozhodnutia vo veci samej sa žalobkyňa môže stať výlučnou vlastníčkou celej predmetnej nehnuteľnosti, aj to až po vykonaní zápisu výlučného vlastníctva na základe právoplatného súdneho rozhodnutia príslušným okresným úradom, katastrálnym odborom. Inak povedané, exekúcia budúcej pohľadávky žalovanej z vyporiadenia podielového spoluvlastníctva voči žalobkyni nemôže byť ohrozená, keďže exekúciu možno vykonať aj predajom nehnuteľnosti, príp. spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti, a to aj v časti spoluvlastníckeho podielu, ktorý zatiaľ vlastní žalovaná, a nie žalobkyňa.

25. Nakoľko žalovaná neosvedčila existenciu obavy ohrozenia exekúcie pohľadávky, ktorá jej môže vzniknúť až právoplatnosťou rozhodnutia súdu vo veci samej, a neosvedčila ani existenciu naliehavej potreby bezodkladne upraviť pomery strán sporu, súdu neostávalo nič iné, iba návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietnuť podľa § 328 ods. 1 CSP, nakoľko neboli splnené všetky zákonné podmienky na jeho vydanie podľa § 325 ods. 1 CSP. Súd musel prihliadnuť aj na skutočnosť, že súčasná právna úprava neumožňuje súdu prijať peniaze za účelom splnenia záväzku (tzv. solučná úschova), keďže konanie o úschovách (za účelom splnenia záväzku) s účinnosťou od 1.7.2016 spadá do právomoci notárov, a nie súdov.

26. Súd dodáva, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zložením peňažnej sumy do úschovy na súde nemôže slúžiť ako dôkazný prostriedok na preukázanie platobnej schopnosti alebo neschopnosti osoby povinnej plniť na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia.

27. Týmto uznesením konanie nekončí, keďže na tunajšom súde pod sp. zn. 13C/19/2013 už prebieha konanie vo veci samej, a teda neprichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 262 ods. 1 CSP, preto sa súd v tomto rozhodnutí trovami konania vôbec nezaoberal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresnom súde Piešťany do 15 dní od doručenia rozhodnutia, v dvoch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh; § 363 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).